

Nacionālā Trīspusējās sadarbības padomes sēde

Par pedagogu darba samaksas paaugstināšanas
grafiku turpmākajam periodam

2022.gada 16.jūnijā

LATVIJAS NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2021.–2027. GADAM

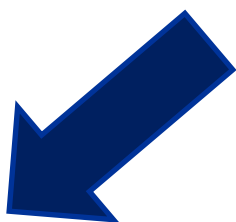
**Apstiprināts ar 2020. gada 2. jūlija Latvijas Republikas Saeimas
lēmumu Nr. 418/Lm13**

“Izglītības kvalitāte un izglītības sistēmas efektīva pārvaldība”

[146] Latvijas izglītības sistēmai piemīt ievērojams potenciāls uzlabot izglītības kvalitāti, tās monitoringu un vienlīdzīgu pieeju izglītībai. Svarīgi būs nodrošināt pedagogu ataudzi gan vispārējā un profesionālajā, gan augstākajā izglītībā un piesaistīt un noturēt jaunus un motivētus pedagogus, jo pedagoga vidējais vecums ir augsts. Tāpat svarīgi arī paaugstināt pedagogu atalgojumu, tādējādi ceļot pedagoga profesijas prestižu un radot konkurenci uz pedagogu amata vietām. Labi sagatavoti un motivēti pedagogi ir izšķiroši svarīgs faktors izglītības kvalitātes celšanai gan vispārējā, gan profesionālajā, gan augstākajā izglītībā. Pamatizglītības un vidējās izglītības kvalitāte ir priekšnoteikums sekmīgām studijām un turpmākai karjerai.

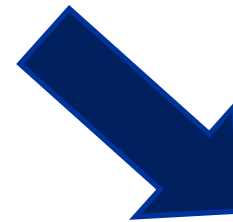
LIZDA priekšlikumi

MK apstiprināt pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafiku un paredzēt tam atbilstošu finansējumu 2023.gada un vidēja termiņa budžetā.

Nodrošināt sabalansētu darba slodzi visiem pedagogiem.

Ņemt vērā LIZDA priekšlikumus un iebildumus par jauno mērķdotācijas sadales kārtību.

Pedagogu darba samaksa

Pedagogu darba samaksa. Normatīvie akti.

1. Izglītības likuma 53.pants. Pedagoga darba samaksa

(3) Pedagoga mēnešalga par vienu slodzi nav zemāka par Ministru kabineta apstiprināto pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafikā noteikto mēnešalgu attiecīgajā laikposmā.

2. Ministru kabineta rīkojums Nr. 436 «Par Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam» (Rīgā 2021. gada 22. jūnijā (prot. Nr. 49 46. §))

Politikas rezultāts: Kvalitatīva un kvantitatīva pedagogu un akadēmiskā personāla ataudze.

«Pedagogu un augstākās izglītības institūciju akadēmiskā personāla vidējās bruto darba samaksas sabiedriskajā sektorā attiecība pret vidējo bruto darba samaksu sabiedriskajā sektorā - pedagogiem pret strādājošajiem ar vismaz bakalaura grādu⁵⁶, akadēmiskajam personālam – attiecībā pret strādājošajiem ar doktora grādu (*euro* mēnesī):...»

Pedagogu darba samaksa. IZM informācija darba grupā par pedagogu darba slodzes un samaksas pilnveidi.

Vismaz bakalaura grāds	1,0				1,2				1,3	1,4	reizes
	105%				118%				134%	139%	%
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
	7%	-1%	3%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	
sabiedriskajā sektorā strādājošais	1 358	1 344	1 385	1 454	1 527	1 603	1 683	1 767	1 856	1 948	
		5,6%	5,3%	5,1%	8,4%	8,4%	8,4%	8,4%	8,4%	8,4%	
vidējās izglītības pedagogi (30 h)	1066	1 126	1 186	1 246	1 351	1 465	1 589	1 723	1 868	2 026	
40 h	1 421	1 501	1 581	1 662	1 802	1 954	2 118	2 297	2 491	2 701	

Avots: IZM informācija, atbilstoši IAP noteiktajam.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu vienas darba stundas likmes izlīdzināšana

LIZDA vērš
uzmanību:

- Bāzes summa
no IAP
principiem
jāizmanto;
- PII
nevienlīdzības
novēršanas
termiņš.

	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.	2024./2025.	2025./2026.	2026./2027.
Pedagogu zemākā mēneša algas likme	830 €	900 €	976 €	1 057 €	1 146 €	1 242 €
viens stundas likme	6,92 €	7,50 €	8,13 €	8,81 €	9,55 €	10,35 €
pieaugums, IAP 8,4%	5,1%	8,4%	8,4%	8,4%	8,4%	8,4%
PII pedagogu zemākā mēneša algas likme	872 €	970 €	1 141 €	1 312 €	1 483 €	1 656 €
viens stundas likme	5,45 €	6,06 €	7,13 €	8,20 €	9,27 €	10,35 €
nepieciešamais pieaugums likmes izlīdzināšanai	10,4%	11,2%	18%	15%	13%	12%
Fiskālā ietekme, pēc naudas plūsmas principa						
3614,924 (likmju skaits*)			177 €	171 €	171 €	173 €
1,5-4 g. (sp.) + 5-6 g. vecuma bērniem		4 mēnešiem	3 186 788 €	3 186 788 €	3 186 788 €	3 224 060 €
		8 mēnešiem		6 373 576 €	6 373 576 €	6 373 576 €
valsts budžeta ietekme kopā gadam			3 186 788 €	9 560 364 €	9 560 364 €	9 597 636 €

* Pedagogu likmes: VIIS dati 01.09.2021.

Faktiskā atlīdzība 2021.gadā valsts augstskolās

Amats	MKN 445 zemākā mēneša darba algas likme (EUR)	RTU	LU	RSU	LLU	ViA	RTA	LMA	JV LMA	LKA	BA	LSPA	LiepU	VeA
Profesors	1 754	5,235	2,069	2,682	1,794	3,325	1,861	1,771	1,690	1,558	1,614	958	1,997	2,093
Asociētais profesors	1 404	3,343	1,546	2,385	1,255	2,988	1,395	1,409	1,294	1,364	1,530	812	1,550	1,635
Vadošais pētnieks	-	2,753	2,509	1,996	1,812	3,187	1,406	1,362	-	1,379	2,912	1,492	1,144	1,363
Pētnieks	-	1,728	1,839	1,421	1,602	2,568	1,206	850	1,454	848	810	808	851	1,860
Docents	1 124	1,840	1,166	1,806	1,026	1,133	1,030	1,129	1,088	1,145	1,268	840	1,276	1,569
Lektors	900	1,382	961	1,364	913	1,100	818	917	845	830	980	453	1,013	1,137
Asistents	717	1,124	728	1,586	-	-	-	-	468	-	-	511	-	-

Augstskolu dati, auditēja A/S KPMG Baltics pēc IZM pasūtījuma
Avots: IZM prezentācija PINTSA 08.06.2022.

Pedagogu darba samaksa. Aktuālais IZM piedāvājums vispārējās izglītības iestāžu pedagogiem.

Noteikumu projekts

Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs
MK sēdes protokollēmuma projekts 22-TA-352

Pieņemt zināšanai, ka papildu nepieciešamais finansējums, lai no 2022. gada 1. septembra nodrošinātu noteikumu projekta īstenošanu (pie pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes pedagogam **900 euro**, pirmsskolas pedagogam **942 euro**).

2023. gadā – 6 696 904 euro,

2024. gadā – 7 406 760 euro,

2025.gadā – 8 471 520 euro.

Pedagogu darba samaksa. Aktuālais IZM piedāvājums vispārējās izglītības iestāžu pedagogiem.

Noteikumu projekts

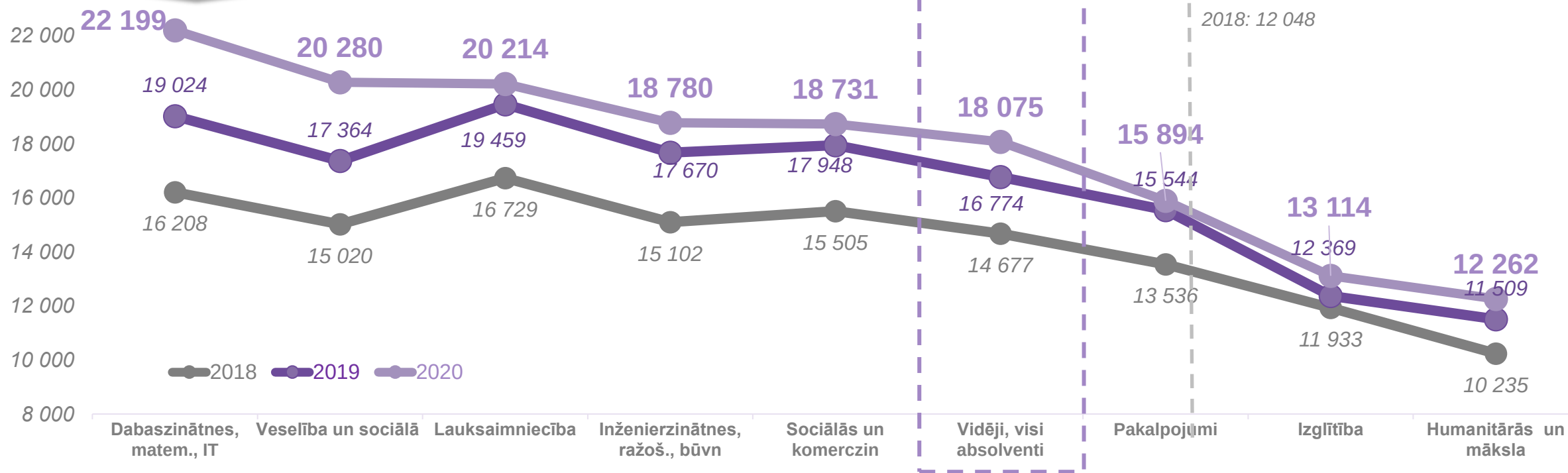
Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs
MK sēdes protokollēmuma projekts 22-TA-352

<...>

8. Pieņemt zināšanai, ka, lai veicinātu skolu tīkla sakārtošanu 2023.–2025. gadā, neatkarīgi no zemākās mēneša darba algas likmes izmaiņām, **nav plānots attiecīgajā apmērā palielināt mērķdotācijas apmēru** uz vienu izglītojamo pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai.

IENĀKUMI, TEMATISKĀS GRUPAS, DINAMIKĀ

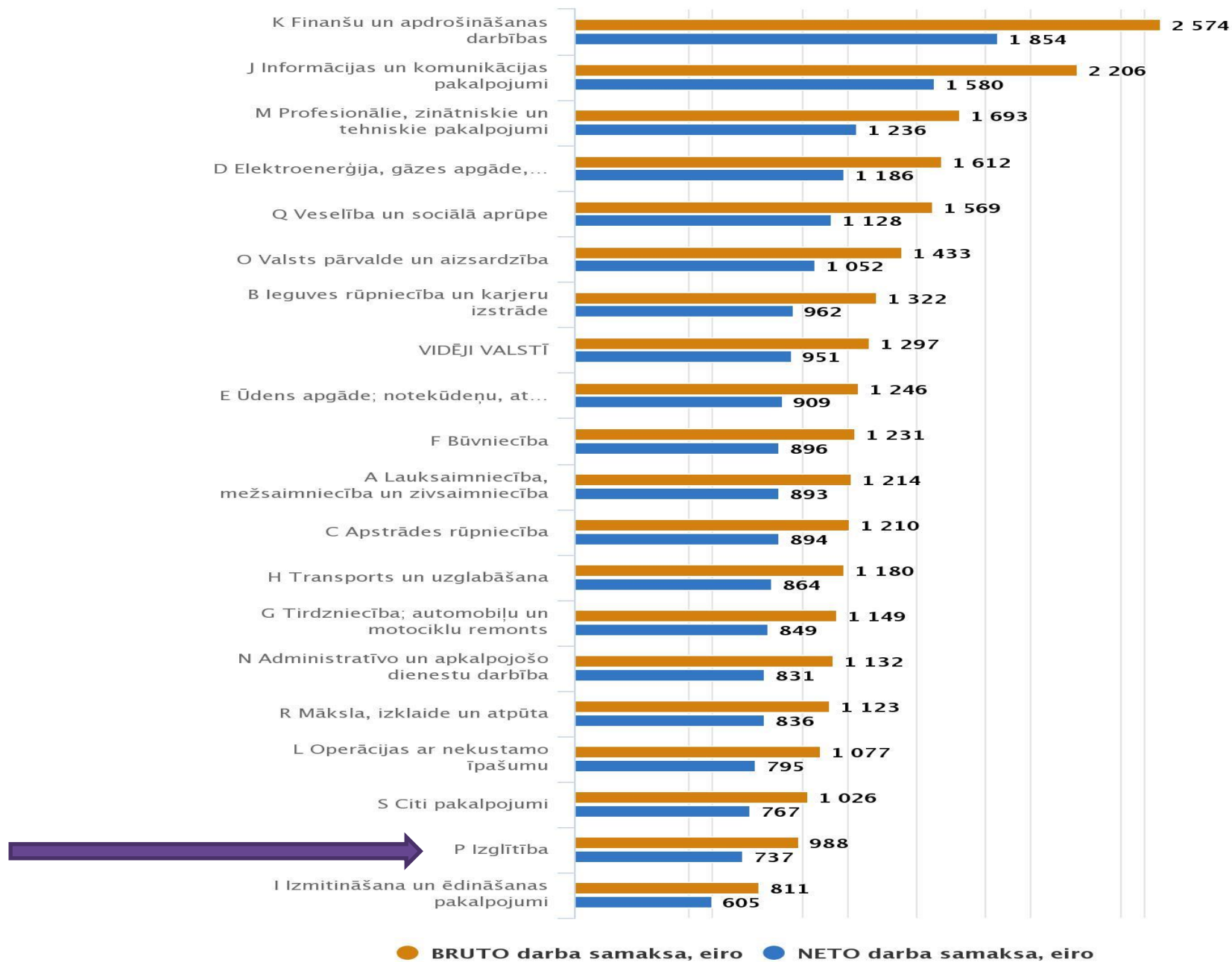
*Dabaszinātnes un matemātika, statistika; Veselība un sociālā aprūpe, Lauksaimniecība: augstākie ienākumi
Izglītība; Humanitārās zinātnes un māksla: zem valstī vidējā*

Valstī vidēji: <https://www.csb.gov.lv/>. Informatīvs un indikatīvs salīdzinājums; lai salīdzinājums būtu korekts, jāņem vērā gan inflācija/ deflācija; gan vidējo ienākumu, gan nodarbināto īpatnību aprēķina metodoloģijas atšķirības absolventu datu kopā un valsts mērogā, gan tautsaimniecības nozaru specifika.

Avots: IZM ziņojums PINTSA 08.06.2022.

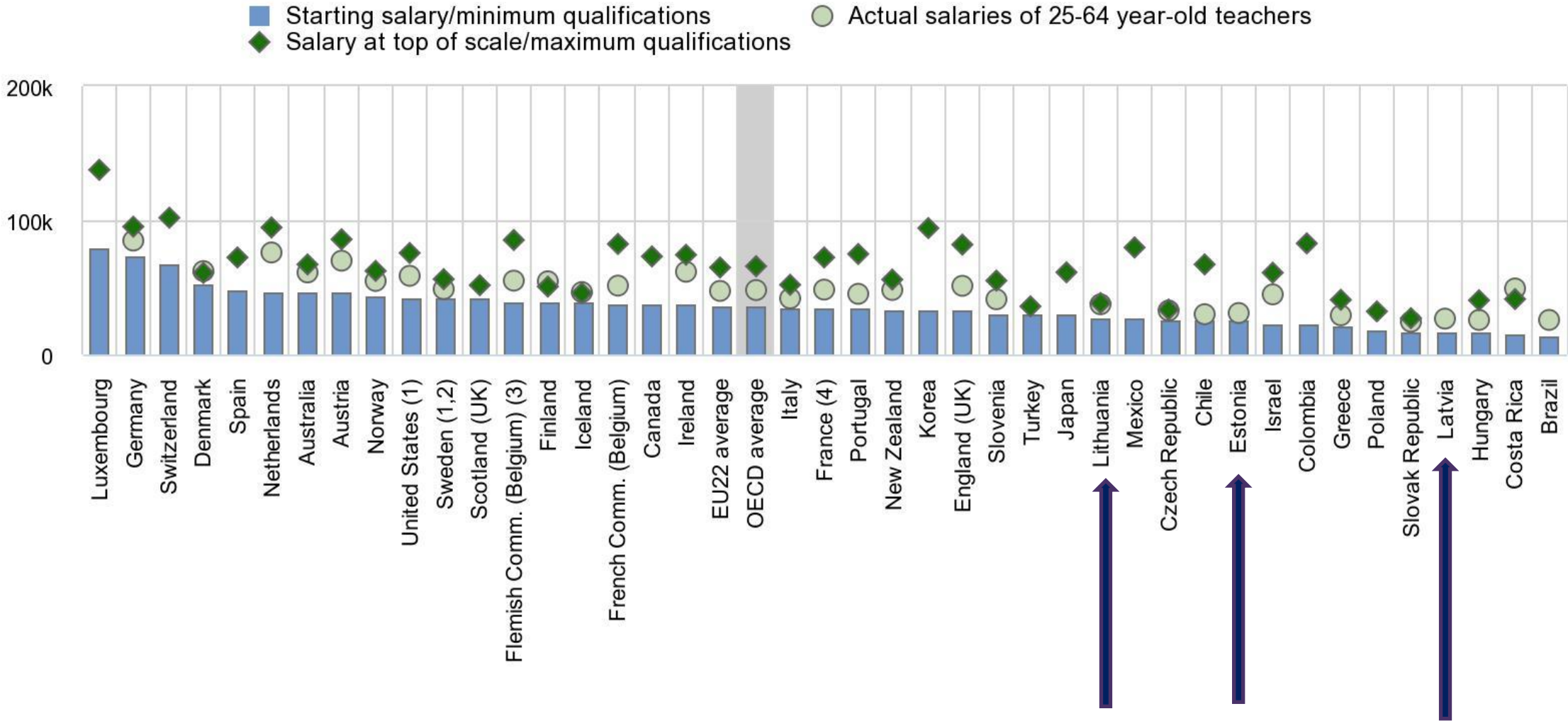
Mēneša vidējā darba samaksa 2022. gada 1. ceturksnī

Avots: Saeimas
Izglītības, kultūras un
zinātnes komisija
01.06.2022.

Figure D3.2. Lower secondary teachers' average actual salaries compared to the statutory starting and top of the scale salaries (2020)

Annual salaries of teachers in public institutions, in equivalent USD converted using PPPs

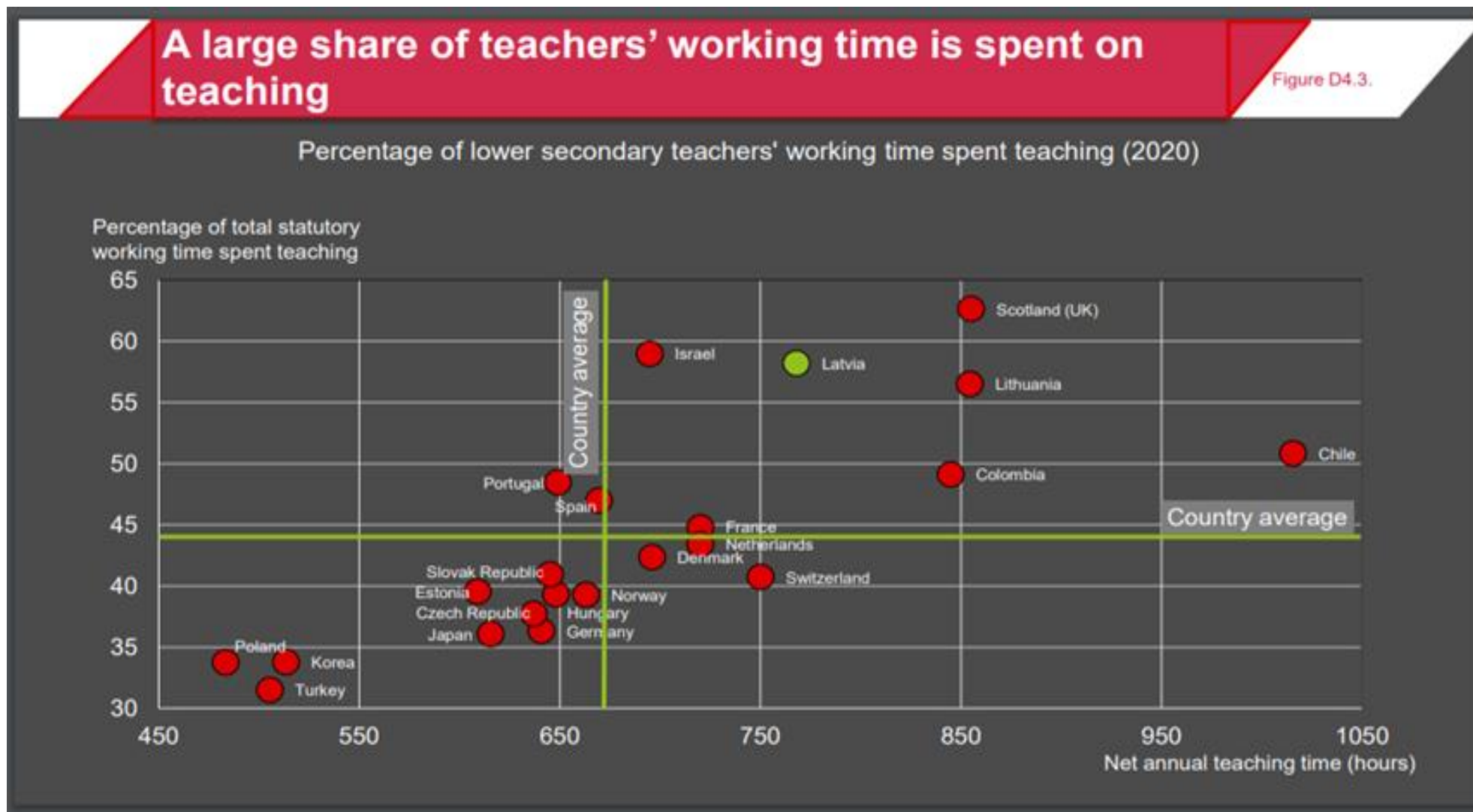

Avots: <https://www.compareyourcountry.org/snaps/education-at-a-glance-2021/en/2787/2020>

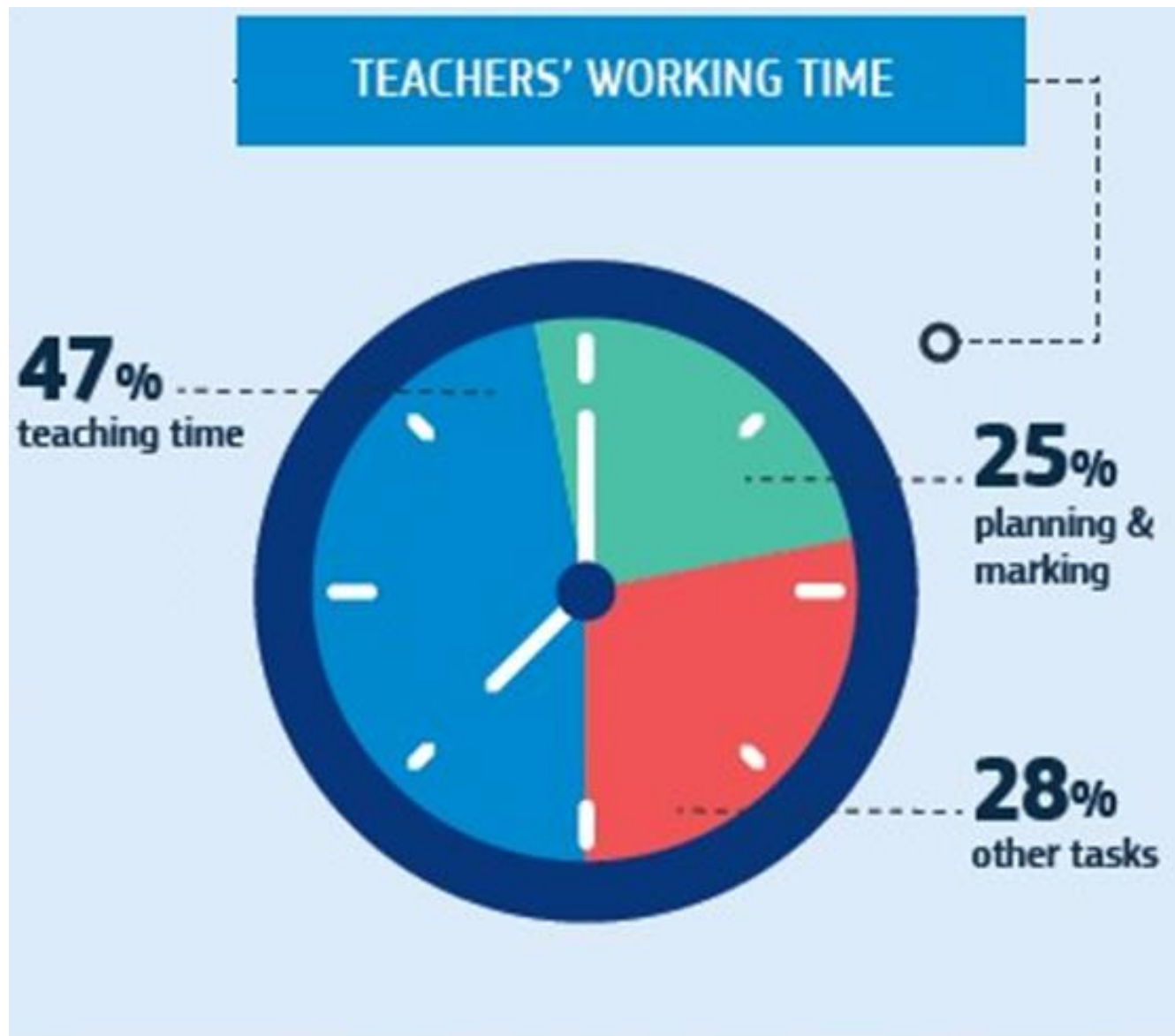

Pedagogu darba slodze

Pedagogi Latvijā, salīdzinot ar citām valstīm, strādā lielāku kontaktstundu skaitu nekā vidēji OECD valstīs.

Avots: Education at a Glance, OECD Indicators 2021

European
Commission

Eurydice

Mācību stundu īpatsvars slodzē

Pedagogu darba slodze

Kontaktstundas
68%-80%

Citi pienākumi 20-32%

- Mācību līdzekļu izstrāde;
- Gatavošanās, informācijas atlase;
- Skolēnu konsultācijas;
- Individuāla pieeja katram izglītojamam;
- Skolēnu vērtēšana, darbu labošana;
- Darbs e-klasē, dokumentācija, atskaites;
- Sadarbība ar vecākiem;
- Sadarbība ar kolēģiem;
- Kursi, metodiskie semināri;
- Darba sanāksmes;
- Olimpiādes, konkursi, zinātniski pētnieciskie darbi;
- Valstiskās audzināšanas aktivitātes;
- Izglītības iestādes pašvērtēšanas procesi;
- Iekļaujošas vides nodrošināšana u.c.

24 h

6 h

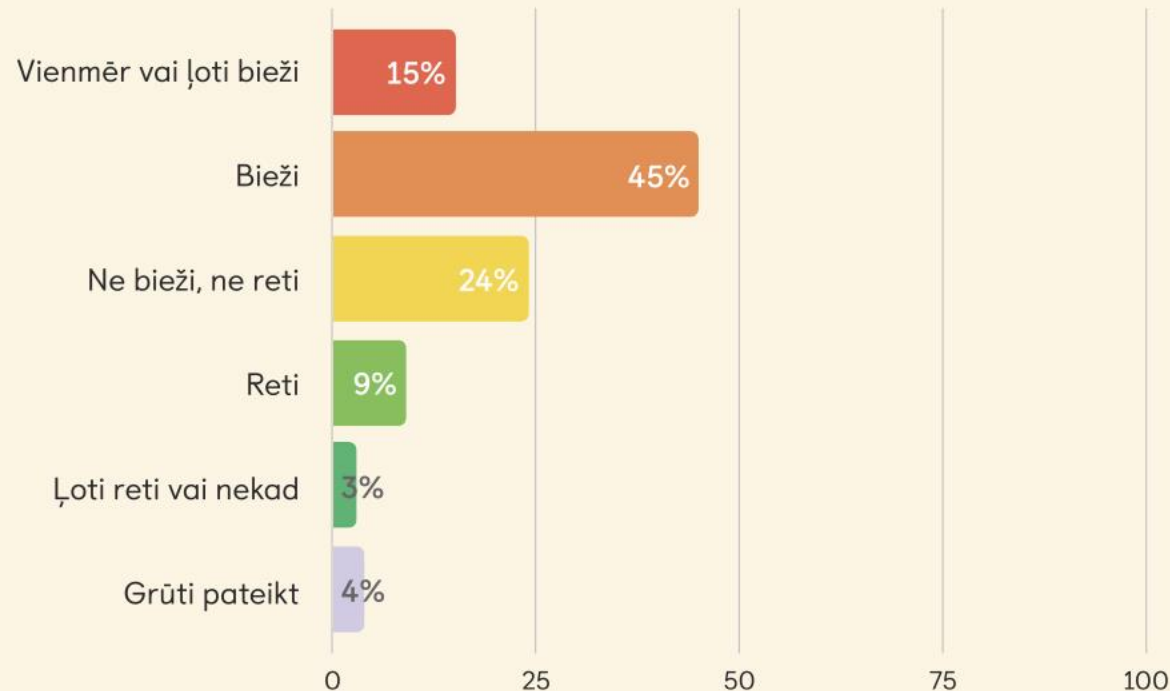
Ja 30 h
nedēļā

Pirmsskolā 40h/nedēļā = 36 h ar izglītojamajiem + 4 h sagatavošanās nodarbību vadīšanai

Pienākumi (pedagogiem tiek samaksāts par - 4 h sagatavošanās nodarbību vadīšanai)	Faktiski patērētais laiks
Mācību un audzināšanas darba plānošana un analīze	2
Dokumentācijas kārtošana	1
Sadarbība un komunikācija (ar pedagogiem un vecākiem), atgriezeniskās saites nodrošināšana	4 + 0,75
Mācību un metodisko materiālu sagatavošana	2
Mācību vides veidošana	1
Bērnu attīstības vērtēšana	2
Pedagogu profesionālā pilnveide	2
Piedalīšanās sanāksmēs	1
Dažādu aktivitāšu organizēšana	1
Dažādi darbi (mājmācība/individuālais plāns, projekti, u.c.)	2,5
Kopā faktiski patērētais laiks nedēļā, lai nodrošinātu kvalitatīvu mācību procesu pirmsskolā	19,25

**Kurus no pienākumiem
nepildīt, lai iekļautos 4 h???**

Cik bieži Jums pietrūkst laika, lai vēlamojā kvalitātē paveiktu savus darba pienākumus?

“

„Laiku ņemu no sava brīvā laika – vakarus pavadu nevis atpūšoties, bet gatavojot materiālus.”

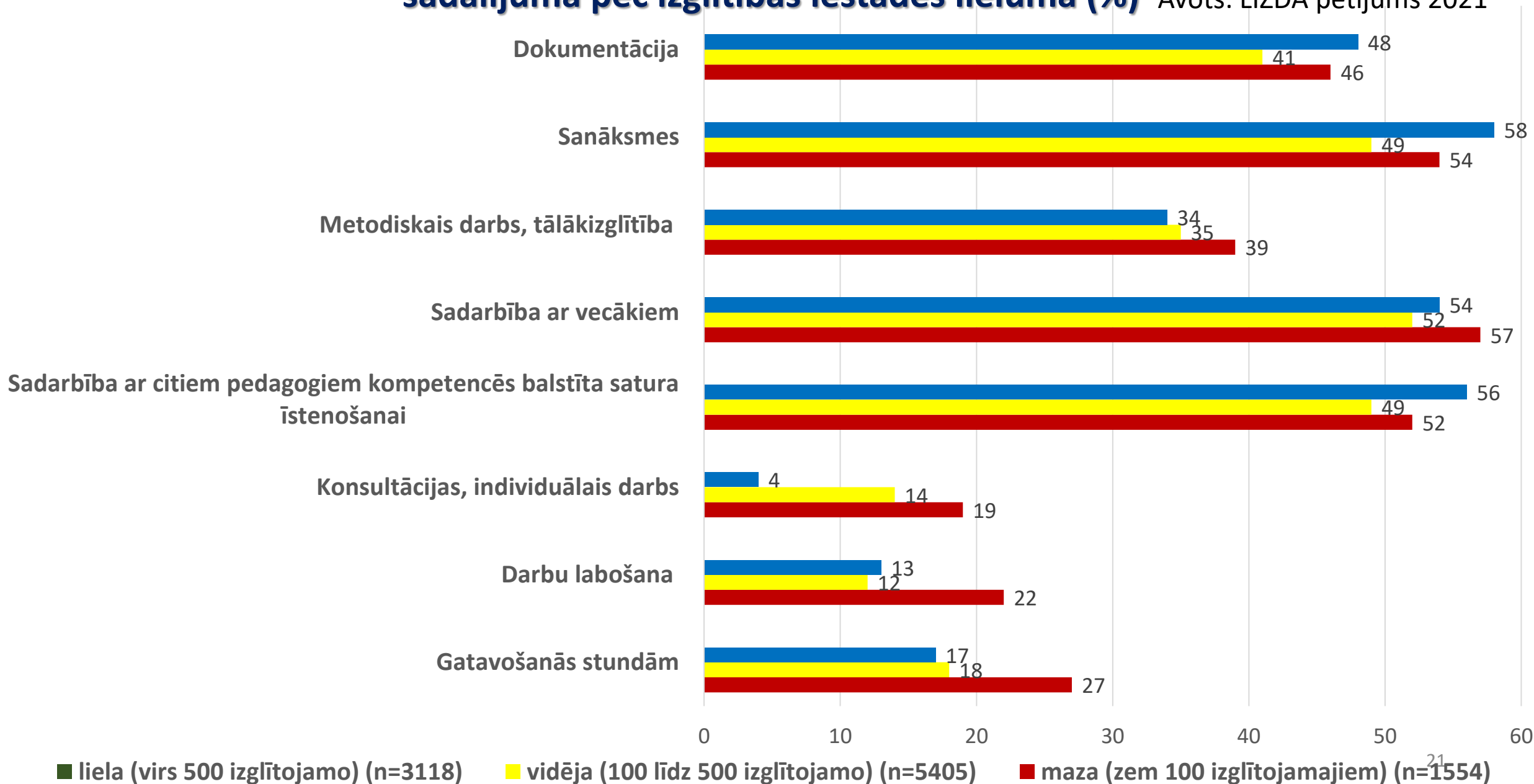
“

„Pietrūkst laika dažādu darbu veikšanai uz papīra. Tos ļoti bieži veicu naktī, kad ģimene ir devusies pie miera, vai agri no rīta.”

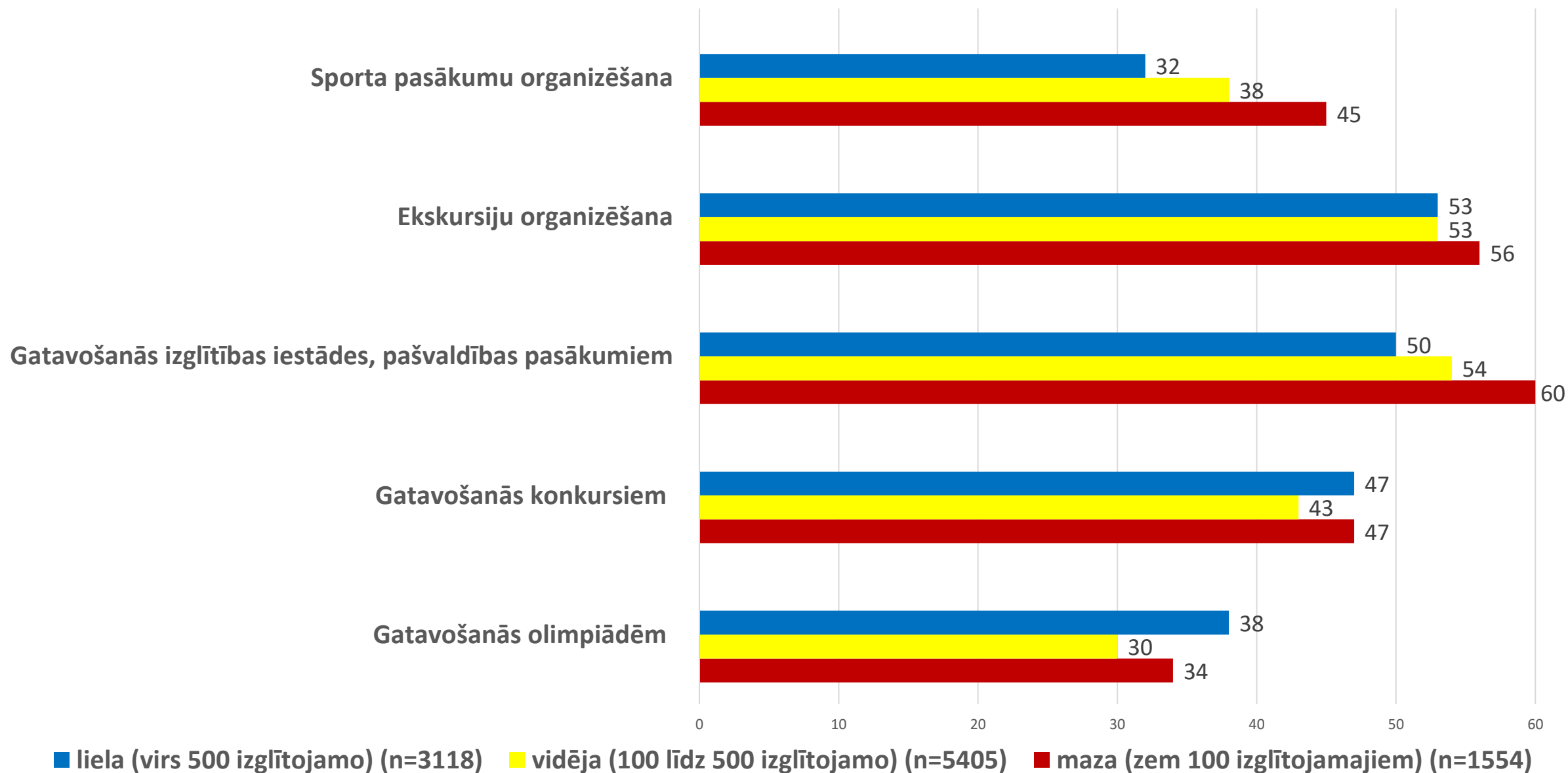
Kopumā 60% skolotāju norāda, ka viņiem **pietrūkst laika, lai paveiktu darba pienākumus vēlamojā kvalitātē.**

Pedagogu viedoklis par pilnā apmērā NEAPMAKSĀTAJEM iknedēļas darba pienākumiem sadalījumā pēc izglītības iestādes lieluma (%)

Avots: LIZDA pētījums 2021

Pedagogu viedoklis **par pilnā apmērā NEAPMAKSĀTAJEM papildus darba pienākumiem** sadalījumā pēc izglītības iestādes lieluma (%) Avots: LIZDA pētījums 2021

LIZDA Padome 01.06.2022. nolēma:

1.pieprasīt darba slodzes sabalansēšanu skolotājiem, nodrošinot **darba slodzes sadali proporcijā ne vairāk kā 60% darba laika kontaktstundām un ne mazāk kā 40% darba laika pārējo pienākumu izpildei;**

2. pieprasīt darba slodzes sabalansēšanu **pirmsskolas izglītības pedagogiem**, nodrošinot no 40 stundu nedēļas slodzes **ne vairāk kā 30 stundas nedēļā kontaktstundām un ne mazāk kā 10 stundas nedēļā citu pienākumu izpildei;**

LIZDA priekšlikums akadēmiskās karjeras darba grupā un darba slodžu, samaksas darba grupā: **augstākās izglītības iestāžu pedagogiem darba slodzē jāiekļauj visi pienākumi.**

Nepilnas darba slodzes iemesli.

1. Izglītības iestāžu vadītāji, vietnieki un metodiķi papildus sava amata pienākumiem var veikt pedagoģisko darbu līdz septiņām stundām nedēļā.
2. Jaunā kompetencēs balstītā satura ietvaros tiek pieaicināti nozares profesionāļi, augstskolu pasniedzēji padziļināto un specializēto mācību priekšmetu un kursu pasniegšanai.
3. Skolotāji ar vienu kvalifikāciju un mazu stundu skaitu, piemēram, dabaszinātņu un matemātikas priekšmetu skolotāji skolā bez paralēlklasēm.
4. Skolotāji, kuriem paralēli darbam skolām ir cita darba vieta (privāts uzņēmums, darbība ar izglītību saistītā projektā, pašvaldības darbinieks, satura izstrāde u.c.).
5. Skolotāji, kas ģimenes apstākļu dēļ nevar strādāt pilnu slodzi (mazi bērni, bērni ar speciālām vajadzībām, kopjami ģimenes locekļi, veselības apstākļi).
6. Lielās skolās neliels mācību stundu skaits, uz kuru tiek pieaicināti skolotāji no citām skolām.
7. Skolotāji pensijas un priekšlaicīgas pensijas vecumā, kuri nevēlas strādāt pilnu slodzi.

Mērķdotācijas sadalījums no 01.09.2022.

- 16 pašvaldībās jaunais modelis ir ar «-» ietekmi (no -0,2% līdz - 11,7%), tāpēc tiks kompensēti zaudējumi uz citu pašvaldību mērķdotācijas rēķina un algas pielikums pedagogiem 0%.
- 27 pašvaldībās jaunais modelis ir ar «+» ietekmi (no +0,1% līdz + 11,8%), no kurām 16 pašvaldībām tiks piemēroti mērķdotācijas griesti 2,5% apmērā.

!!! LIZDA priekšlikumi – organizēt atkārtotu saskaņošanas sanāksmi, kompensēt zaudējumus 3,44 milj.euro apmērā, nevis veikt finansējuma pārdali.

Avots: IZM dati. Piemērs.

Pašvaldība	"vecais" modelis	"jaunais" modelis ar reģionālo ietekmi	Starpība eiro	Starpība %	Izlīdzināšana 0%; 2,5%	Aprēķina maiņai
Kopā	26 643 815 €	27 443 828 €	800 013 €	3,0%	27 073 867 €	430 052 €
Rīga	7 574 102 €	8 198 920 €	624 818 €	8,2%	7 763 455 €	189 353 €
Daugavpils	1 094 592 €	1 108 767 €	14 175 €	1,3%	1 108 767 €	14 175 €
Jelgava	849 702 €	869 696 €	19 994 €	2,4%	869 696 €	19 994 €
Jūrmala	541 285 €	572 084 €	30 799 €	5,7%	554 817 €	13 532 €
Aizkraukles novads	469 653 €	446 726 €	-22 927 €	-4,9%	469 653 €	0 €
Alūksnes novads	216 565 €	236 810 €	20 245 €	9,3%	221 979 €	5 414 €
Augšdaugavas novads	286 542 €	295 264 €	8 722 €	3,0%	293 706 €	7 164 €
Ādažu novads	289 101 €	262 311 €	-26 790 €	-9,3%	289 101 €	0 €
Balvu novads	305 810 €	327 183 €	21 373 €	7,0%	313 455 €	7 645 €
Bauskas novads	712 011 €	706 588 €	-5 423 €	-0,8%	712 011 €	0 €
Cēsu novads	657 815 €	633 660 €	-24 155 €	-3,7%	657 815 €	0 €
Tukums	770 711 €	763885 €	- 6826 €	- 0,9%	770 711 €	0 €

Mīti par situāciju izglītības nozarē

Skolu tīkls netiek optimizēts?!

- Izglītības iestāžu dibināšana, reorganizācija, pakāpes maiņa un likvidācija:

piecos gados 256 izglītības iestādes

2022.gads - 67;

2021.gads- 44;

2020.gads-34;

2019gads-54;

2018.gads-57;

!!! Izskatot jautājumus par saskaņojumu pašvaldības lēmumam par vispārējās vidējās izglītības iestādes reorganizēšanu vai likvidāciju, tiek ņemti vērā šādi kritēriji:

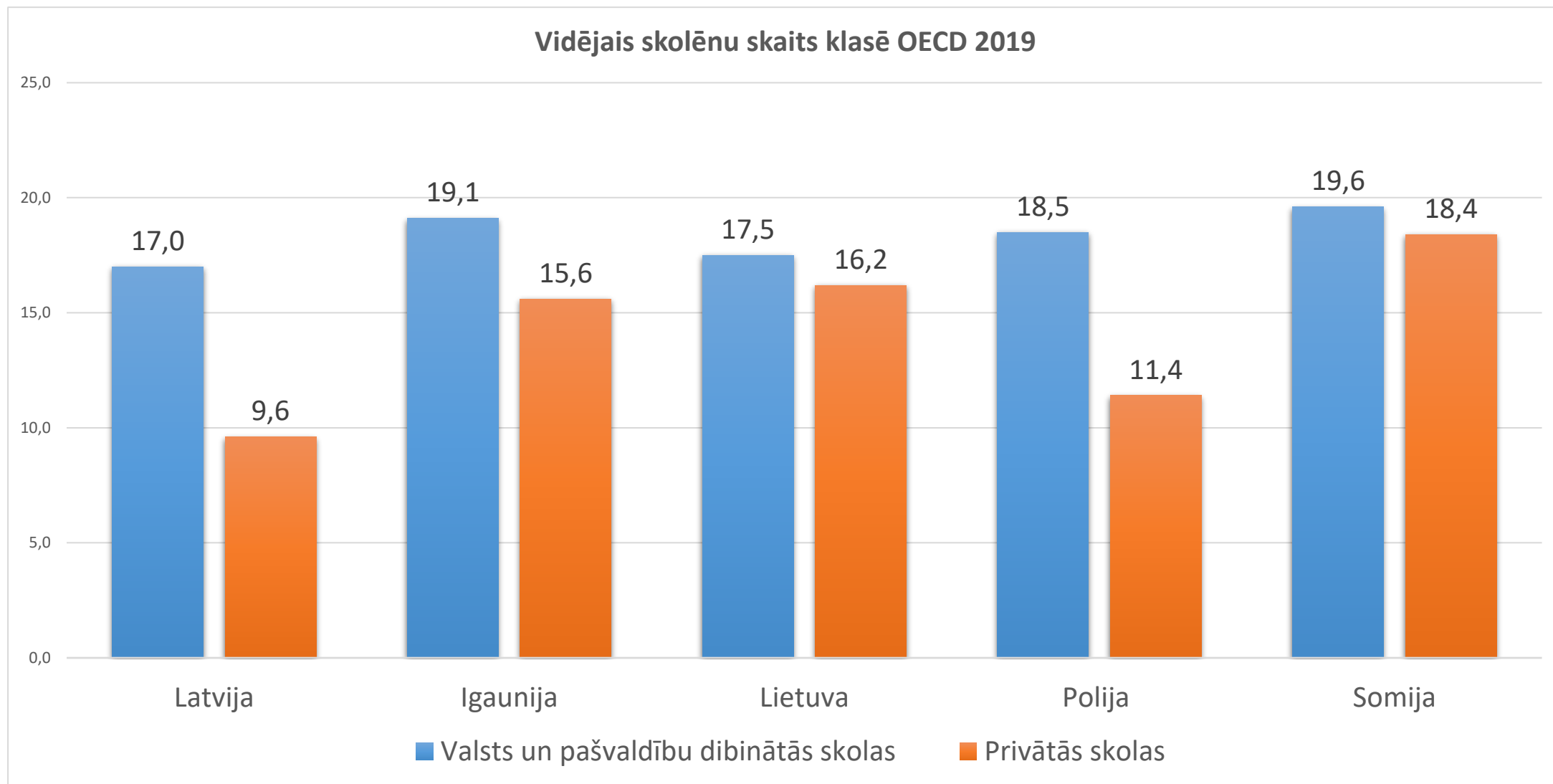
[...]

izglītības pieejamība – sākumskolas (1.-6. klase) iespējami tuvāk bērna dzīvesvietai; transporta nodrošinājums;

Avots: <https://www.izm.gov.lv/lv/reorganizetas-slegtas-un-dibinatas-izglitibas-iestades>

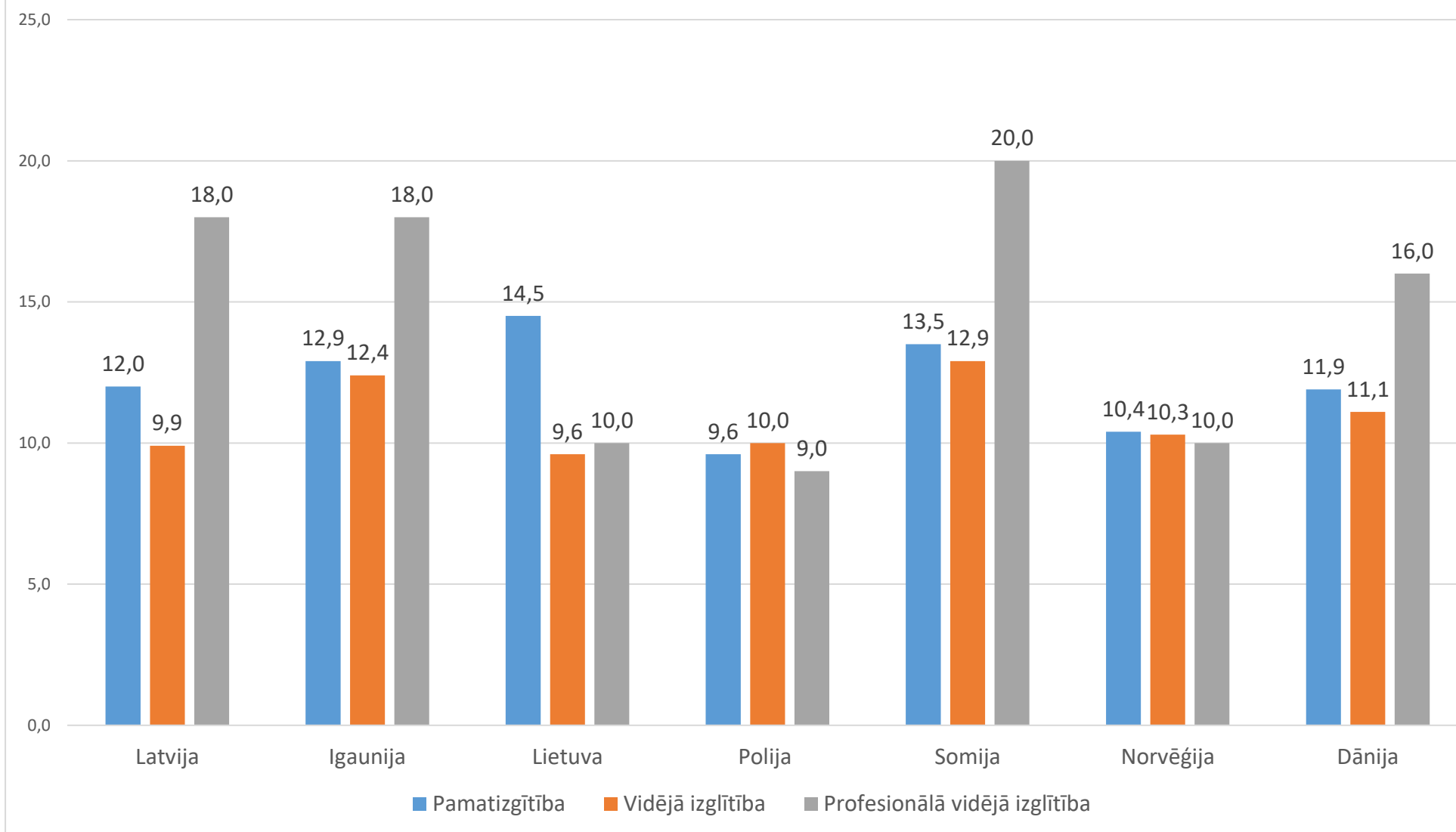
<https://www.izm.gov.lv/lv/reorganizetas-slegtas-un-dibinatas-izglitibas-iestades-2017gada>

Skolēnu par maz klasē?! Skolēnu ar speciālām vajadzībām skaits klasē?!

Skolotāju ir par daudz?!

Skolēnu skolotāju attiecība OECD 2019

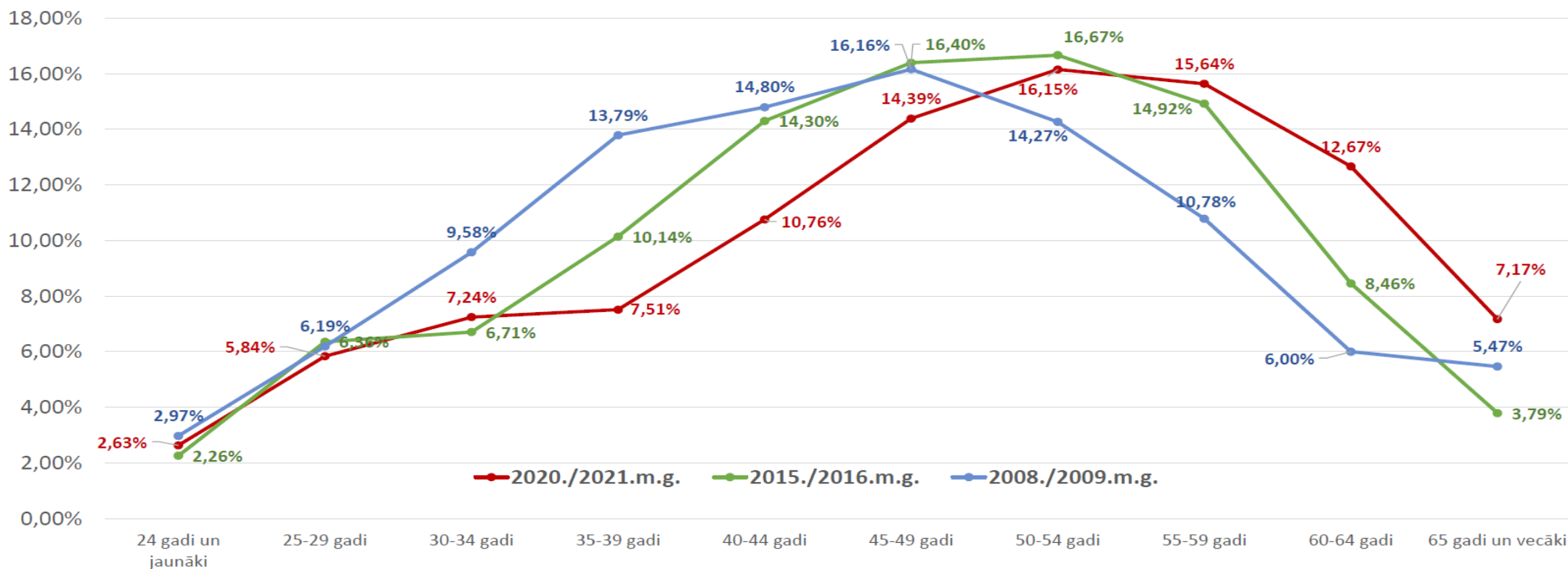

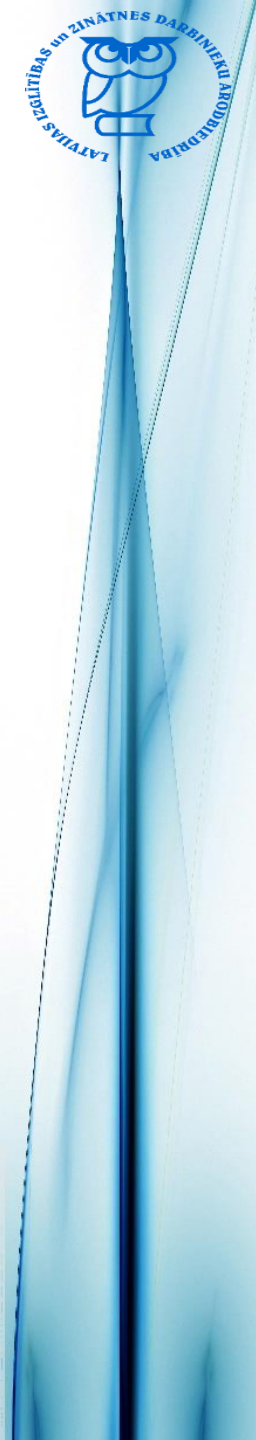
Avots: https://www.oecd-ilibrary.org/sites/b35a14e5-en/1/3/5/2/index.html?itemId=/content/publication/b35a14e5-en&_csp_=9689b83a12cab1f95b32a46f4225d1a5&itemIGO=oecd&itemContentType=book

Skolotāju ir par daudz?!

Šobrīd izglītības sistēmā strādā:
52% pedagogu vecumā 50+, no kuriem **20%** pedagogu vecumā 60+

VISPĀRIZGLĪTOJOŠO DIENAS SKOLU PEDAGOGU SADALĪJUMS PĒC VECUMA VIDĒJI VALSTĪ (2008./2009.m.g.;2015./2016.m.g.;2020./2021.m.g.)

Skolotāju ir par daudz?!

984 vakances

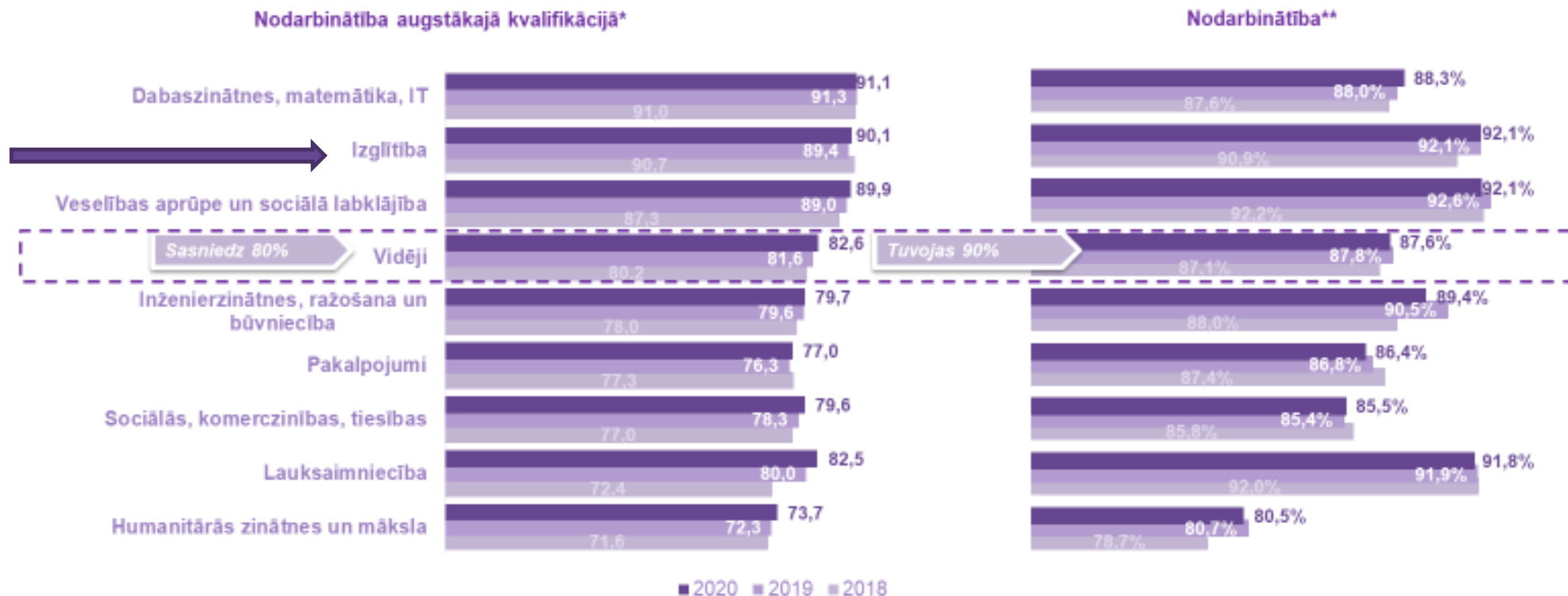
Nav atspoguļotas visas vakances.

Avots: <https://esiskolotajs.lv/vakances/>, dati uz 14.06.2022.

Absolventi nestrādā izglītības nozarē?!

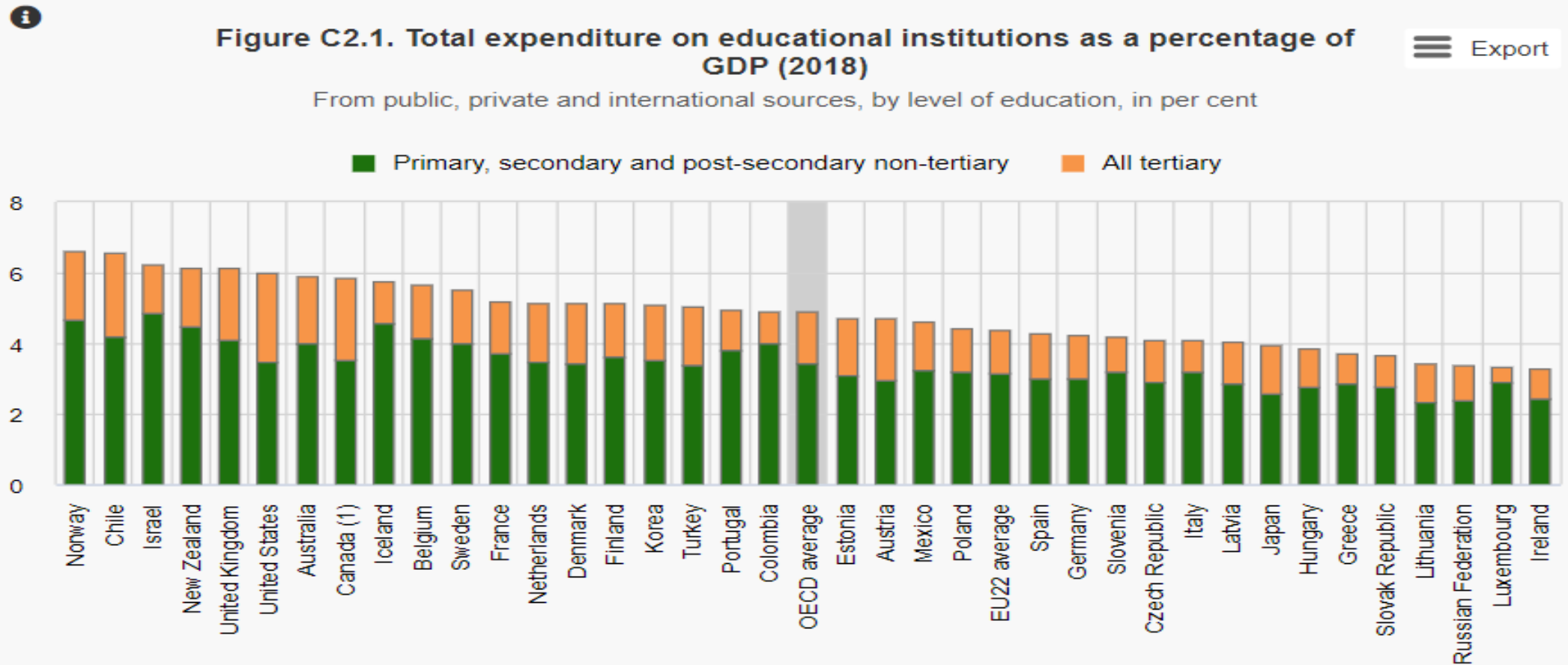
NODARBINĀTĪBA, TEMATISKĀS GRUPAS, DINAMIKĀ MONITORINGA GADOS

*Nodarbināto absolventu augstākās kvalifikācijas profesiju pamatgrupā īpatsvars no visiem nodarbinātajiem absolventiem, pārnēšot pret tiem absolventiem, par kuru nodarbinātību profesijās ir informācija.

**Nodarbināto absolventu īpatsvars no visiem absolventiem, pārnēšot uz to absolventu kopu, par kuru darba gaitām ir informācija.

Izglītības nozare ir pārfinansēta?!

1. Pamatizglītība, vidējā un pēcvidusskolas izglītība, kas nav augstākā izglītība, ietver pirmsskolas programmas.

Valstis ir sarindotas dilstošā secībā pēc kopējiem izdevumiem izglītības iestādēm procentos no IKP.

Avots: ESAO/UIS/Eurostat (2021. gads), C2.1. Plašāku informāciju skatīt sadaļā *Avots* un piezīmēs (https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/EAG2021_Annex3_ChapterC.pdf) – 3. pielikumā.

StatLink <https://stat.link/l0uvbz>

Paldies par uzmanību!

